

وزیر نیرو در گفت و گو با پیام توزیع برق

مخالف واگذاری شرکت های توزیع برق به بانک بودم

* لیلا لطفی

اردیبهشت امسال هیئت وزیران به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی و بندهای ۱۸ و ۳۱ قانون بودجه سال ۹۰ تصویب کرد «سهام شرکت های توزیع برق البرز، آذربایجان شرقی، اردبیل و فارس بابت تسویه بدهی دولت به بانک های سپه و صادرات واگذار شود». اما مهندس مجید نامجو در هیات دولت به این واگذاری رای منفی داد. هرچند او مجبور به اجرای آن شده است. وزیر نیرو انتقال زیان شرکت های توزیع به شرکت توانیر را نیز اقدام اساسی برای حل مشکلات بخش نمی داند. با این حال معتقد است این رویکرد کامی به جلو است و منجر به تسریع واگذاری شرکت های توزیع می شود. به همین دلیل می گوید: «وزارت نیرو از بابت زیان انباشته شرکت های توزیع نیروی برق هیچ نگرانی ندارد». او می افزاید: «البته ما تمام تلاش خود را برای شفاف سازی قیمت ها انجام می دهیم تا بتوانیم برنامه ای برای پرداخت مابه التفاوت قیمت تمام شده و قیمت تکلیفی در دست داشته باشیم». با تمام این تفاسیر وزیر نیرو معتقد است: «زمانی مشکلات اساسی بخش حل می شود که قانون هدفمندی درست اجرا شود». به گفته او وقتی وزارت نیرو بتواند قیمت تمام شده خدمات خود را از مردم بگیرد، در بازار عرضه و تقاضا تعادل ایجاد می شود و مشکلات کنونی حل می شود.

خرانه به توانیر است. به همین دلیل قصد داریم در فاز جدید هدفمندی رویکرد شفاف سازی حساب های مالی را دنبال کنیم.

یعنی می خواهید بگویند با انتقال بدهی ها به توانیر، هیچ گشایشی در شرکت های توزیع برق حاصل نمی شود؟ نه اینطور هم نیست. اکنون یکی از مشکلات شرکت هایی که می خواهند واگذار شوند این است که اگر قیمت تکلیفی و تحمیلی توسط دولت به آنها اعمال شود، باید مابه التفاوت توسط دولت پرداخت و یا ساز و کاری برای پرداخت مابه التفاوت طراحی شود. در این راستا ما تمام تلاش خود را برای شفاف سازی قیمت ها انجام می دهیم که قیمت تمام شده و قیمت تکلیفی روشن شود؛ تا طی آن بتوانیم برنامه ای برای پرداخت این مابه التفاوت ها در دست اقدام داشته باشیم. به همین دلیل به هیچ وجه نگران زیان انباشته شرکت های توزیع نیروی برق نیستیم. تصور می کنیم با مصوبه پایان سال ۹۰ دولت که زیان انباشته شرکت های توزیع را به شرکت توانیر منتقل می کند بتوان شرایط را کنترل کرد.

اما مساله فقط زیان انباشته نیست. در حال حاضر اکثر شرکت های توزیع برق استانی جزو شرکت های زیان ده کشور هستند و اگر

من در دولت یک رای بیشتر نداشتیم، در نتیجه نمی توانستیم با یک رای نظر دولت را تغییر دهیم.

آیا سهام توانیر در بقیه شرکت ها را به بانک ها واگذار خواهید کرد یا برای آنها برنامه خاص دیگری دارید؟

راهکار مشخص است و دولت از ما حمایت می کند. اصل موضوع حل مابه التفاوت قیمت تمام شده و قیمت تکلیفی است. که قصد داریم آن را حل کنیم و زیان انباشته شرکت ها را طبق مصوبه دولت به توانیر منتقل کنیم.

آیا با این شیوه، مشکل از بخشی به بخش دیگر منتقل نمی شود؟

مشکل اساسی وقتی حل می شود که قانون هدفمندی درست اجرا شود. وقتی ما قیمت تمام شده محصولات را از مردم بگیریم، در بازار عرضه و تقاضا تعادل ایجاد می شود. اما اگر این اتفاق نیفتد و طرح درست انجام نشود ما همیشه مشکل خواهیم داشت. البته پیش از اجرای هدفمندی نیز می دانستیم که اجرای این قانون تبعاتی را برای وزارت نیرو در پی دارد. اما از زمان اجرای قانون فوق تلاش کردیم تبعات آن را رفع کنیم. یکی از تبعات اجرای قانون هدفمندی در بخش نیرو، عدم پرداخت مطالبات صنعت برق و مشکل واریز پول از

آقای مهندس در آغاز می خواهم از برنامه واگذاری شرکت های توزیع برق صحبت کنید؟ آیا واگذاری شرکت های توزیع برق بعد از دو سال تاخیر به بانک ها، شیوه اصولی و درستی در جریان واگذاری ها است؟ یا شما مجبور شدید به دلیل بدهی دولت به بانک ها، سهام توانیر در ۴ شرکت های توزیع برق را به بانک های سپه و صادرات واگذار کنید؟

فرایند خصوصی سازی در وزارت نیرو به زمان نیاز دارد چون ما بنگاه هایی را در اختیار داریم که با مردم ارتباط مستقیم دارند.

شرکت های توزیع برق باید واگذار می شدند اما ما هیچ روشی برای تضمین فعالیت آنها در آینده طراحی نکرده بودیم، به همین دلیل

وزارت نیرو باید این شرکت ها را آماده میکرد. در ضمن ما شرکت های توزیع را به بانک ها واگذار نکردیم؛ بلکه دولت آنها را واگذار کرد.

شما در دولت حق رای داشتید؛ چرا با این شیوه واگذاری مخالفت نکردید؟

مشکل خصوصی سازی صنعت برق وقتی حل می شود که قانون هدفمندی بارانه ها به صورت درست و کامل اجرا شود. وقتی قیمت تمام شده محصولات را از مردم بگیریم، بخش خصوصی برای فعالیت در صنعت برق اعلام آمادگی خواهد کرد.

تقویت بنیه علمی و دانش فنی، برخورداری از دانش روز مدیریتی، آشنایی مهندسان و کارشناسان فنی با تحولات روز جهان بویژه در بخش طراحی شبکه، تجهیزات و استفاده از فناوری های هوشمند و نوین از امور مهمی است که در این بخش باید با جدیت پیگیری شود. زیرا دستیابی به اهداف تعیین شده این بخش از جمله کاهش تلفات و ارتقای خدمات و کیفیت، همت و دانش مضاعف فعالان این بخش را طلب می کند.

آیا پس از واگذاری ها می توان امیدوار بود این شرکت ها به بنگاه های کاملا خصوصی اقتصادی تبدیل شوند؟

قطعا با تغییر ساختار شرکت های توزیع برق در آینده نزدیک، بخش توزیع برق خدمات خود را در چارچوب بنگاه کاملا اقتصادی و ساز و کار بازار عرضه خواهد کرد. اگر این رویکرد با دقت و جانبداری انجام گیرد، می توانیم شاهد شکستن انحصار در توزیع برق و ارائه خدمات با کیفیت بهتر، صرفه جویی در هزینه های تامین برق، کاهش تلفات و استفاده بهینه از انرژی برق باشیم. در ضمن با توسعه عملکرد بازار عمده فروشی برق بویژه راه اندازی بورس برق به عنوان یکی دیگر از اقدام های صورت گرفته در صنعت برق، حرکت در مسیر رشد و پایداری کشور را تقویت می کند.

ارزیابی می کنید؟

شبکه های توزیع برق به عنوان مهمترین نقطه اتصال و محل ورود منابع تولید پراکنده است؛ انتظار هم می رود در آینده اهمیت و جایگاه این بخش بیش از گذشته رشد کند و تمام مباحث فنی و مدیریتی در این حوزه دستخوش تحولات عمیقی شوند. این بخش با داشتن بیش از ۷۰۰ هزار کیلومتر شبکه فشار متوسط و افزون بر ۴۵۰ هزار دستگاه ترانسفورماتور و ۲۷ میلیون فقره مشترک، نیازمند مدیریتی توانمند در بعد فنی و به دلیل مواجه بودن با مردم، نیازمند مدیریتی تعامل گر در ابعاد اجتماعی است. در ضمن به دلیل گستردگی جغرافیای کشور و پراکندگی مناطق مسکونی، نسبت طول شبکه به مشترک در ایران بسیار بالاتر از متوسط جهانی است؛ این موضوع در کنار شرایط و تنوع اقلیمی که تاثیر بسزایی در سختی مدیریت و بهره برداری شبکه های توزیع دارد، بخش توزیع کشور را به موردی تقریبا منحصر به فرد در سطح جهان تبدیل کرده است. بر این اساس وزارت نیرو مصمم است به بخش توزیع توجه ویژه ای داشته و جایگاه آن را ارتقا بخشد. علاوه بر اینکه نقش دانشگاهیان، پژوهشگران و متخصصان در این مسیر بسیار کارساز است. ما تصور می کنیم

بدهی های کنونی آنها را هم به توانیر منتقل کنیم، بار دیگر تا پایان سال دچار انباشت بدهی می شوند. به نظر شما راه حل اساسی مسایل مالی صنعت برق چیست؟

بر اساس سیاستهای کلی اصل ۴۴ قانون اساسی، امکان واگذاری کل زنجیره تولید، انتقال و توزیع برق به بخش خصوصی وجود دارد. اما همانطور که شما هم می دانید، اگر در شرایط فعلی ۳۸ شرکت توزیع برق به هیأت عالی واگذاری معرفی شوند امکان خصوصی سازی این شرکت ها فراهم نیست. ما هم این موضوع را به دولت اعلام کردیم که شرکت های فوق دچار زیان انباشته هستند و نظر هیأت واگذاری بر عدم قابلیت واگذاری شرکت های فوق تا زمان زیان ده بودن آنها است. دولت هم سپس اعلام کرد، قصد دارد در آینده مکانیزمی را برای شرکت های توزیع و صنایع آب و برق در نظر بگیرد تا قیمت تمام شده و تعرفه اصلی و فاصله قیمتی که در این میان ایجاد می شود، تعیین تکلیف شود. در نهایت هم مقرر کرد زیان انباشته شرکت های توزیع برق به دولت منتقل شود. زیرا در غیر این صورت واگذاری این شرکت ها با تاخیر بیشتری مواجه خواهد شد.

حال اگر بخواهیم از مشکلات خارج شویم؛ وضعیت بخش توزیع را چگونه